

Korttålarikan vid Hötjärn

– andra fyndet i rapportområdet

Bertil Rahm

Jag kom upp till tornet vid Hötjärn, Grängesberg, vid nio-tiden på förmiddagen söndagen den 12 augusti 2001. Dagen innan hade bjudit på "hysfat" vadarsträck och man vet ju aldrig... Ett par veckor tidigare hade ju vitgumpsnäppa nummer två gästat lokalen. Kanske skulle det dyka upp något kul även denna dag.

Av de drygt 50 större strandpiparna som rastat dagen innan fanns bara ett totalt kvar. Kärrsnäpporna och spovsnäppan var borta, men istället kom hela tiden flockar med bland annat jungpipare. Det var en mulen dag med regnskurar och sydlig vind som borde bidra till att det passerade och rastade vadare. Dock blev det ingen vadare som gjorde den här dagen minnesvärd.

Liten ljus lärka

Vid 10.30-tiden lyfte ett par sånglärkor ur vassen och flög rakt mot tornet. I sällskap med dem fanns en klart mindre fågel, betydligt ljusare, men ändå en lärka! Ett torrt husvalelikt läte hördes.

De passerade på mindre än 25 meters håll och vände tillbaka och dök ned nära "vitgumpudden". En liten ljus lärka utan vit vingbakkant, kan det vara en korttå?

En halv timma senare såg jag fågel igen då den gick helt öppet vid vattenkanten drygt 50 meter bort. Liten och ljus med "finknäbb", ljus ögonbrynssträck, mörkt streck framförallt bakom ögat och ljusa ben. Det såg onekligt ut som en korttålarika, men hur utesluter man dvärglärka, mindre sånglärka, eller ännu troligare, en liten och ljus, vanligt sånglärka?

Tydliga strupsidesfläckar

Fågeln hade då den goda smaken att ställa sig med bröstet rakt mot mig och verkligen demonstrativt visa ett ostreckat bröst med tydliga strupsidesfläckar! Trots att jag inte sett handpenneprojektioner tydligt kände jag mig säker. Fram med manualen och ut med larm på sökaren. Fågeln försvann in i vegeta-

Fyndet av den här korttålarikan var det första för landskapet Västmanland och det andra för Dalarnas rapportområde, det första gjordes i Avestatrakten 5.6 1995.

Arten häckar i Medelhavsområdet och upp norr om Svarta havet. Observera att fyndet i skrivande stund inte är behandlat av den regionala rapportkommittén.

Hötjärns andra vitgumpsnäppa

Bertil Rahm

Den 19 juli 2001 var det dags igen för Hötjärn att hanna i centrum för skådarna i Sverige!

Dagen innan hade bjudit på ett någorlunda bra sträck, bland annat 59 myrspovnar, så det var med goda förhoppningar jag tog mig upp till dammen på förmiddagen. Göran Israelsson hade redan varit på plats någon timme när jag dök upp.

"Har det var't nå t?" är ju den ständiga frågan. "Nja, bara en spovsnäppa" säger Göran. Vi kikade vidare och förutom spovsnäppan var det verkligen magert. Bara ett par större och mindre strandpipare, några grönenor, en gluttsnäppa med mera gick ute på vadarstranden. Efter cirka 45 minuter tyckte jag det började bli dags att ge upp.

"Lite ljus kärnsnäppa"

Då lyfte strandpiparna och spovsnäppan. De flög en runda och när de gick ner för landning igen tyckte jag mig se två vita gumpar! När de landat såg jag en "lite ljus kärnsnäppa" tillsammans med de övriga.

Pulsen steg, knäna började darra. Kan det vara möjligt, ännu en vitgumpsnäppa? Jag blev osäker om jag verkligen sett rätt. Övriga karaktärer stämde på vitgump, men avståndet var fortfarande mycket stort. Fågeln lyfte igen, och jovisst, det var en vitgumpsnäppa! Den landade betydligt närmare och artbestämningen blev säker. Fram med manual, sökare och mobiltelefon...

Långsträckt kropp

Fågeln liknade den förra som sågs vid Hötjärn 29.5 till 6.6 1999, men var ljusare, hade helsvart näbb, längre näbb och ben, tydligare långsträckt kropp och ojämnt ögonbrynssträck (mer ljus på högra huvudsidan).

Närgångna skådare?

Även den 20 juli fanns fågel på plats. Den visade upp sig mycket fint och på nära håll på vadarstranden. Ibland försvann den in i någon buske och vilade, eller gick runt mot norra stranden, men den kom alltid tillbaka efter en stund.

Efter att ha varit "guide" sedan fyra på morgonen åkte jag hemåt vid 19-tiden. Drygt en timma senare drog vitgumpen iväg mot sydväst och försvann.

Det gick ett rykte om att fågel skulle ha skrämts iväg av alltför närgångna skådare. Hur det var med den saken vet jag inte, men tydligen hade folk spridit ut sig längs hela stranden och stått så nära som 20 meter från fågeln...

Vi får hoppas att den flög iväg av egen vilja så att den förs komma tillbaka igen!

Fyndet är inte granskat av RK ännu. Om fyndet blir godkänt var detta den 14:e vitgumpsnäppan i Sverige. Nummer 13 sågs alltså vid Hötjärn 1999. Bilder finns på Dala 212:s hemsida, Club 300:s hemsida och på flera platser. Arten häckar i norra Nordamerika.